АПСТРАКТ

Во светот кој постојано се менува, човечките ресурси и нивната способност да се справуваат со задачите и предизвиците кои се појавуваат, има клучно значење за пазарот на трудот. Високообразовните организации не можат да бидат целосно подготвени за иднината и промените кои настануваат, но можат да инвестираат во вештини за учење, справување со нов тип на задачи и развивање на нови вештини.

Образованието и пазарот на трудот се дел од најзначаните области во една држава. Реалноста воочува на тоа дека меѓу нив постои неусогласеност. Професионалната студенска практика ќе помогне да се надминат поголем број од овие проблеми. Поради тоа, за предмет на овај труд е земено истражувањето на состојбите во практиката на спроведувањето на професионалната студенска практика и улогата на високообразовните организации што ја имаат во зголемувањето на нејзините ефекти.

Во теоретскиот дел на трудот се проучени и прикажани следниве аспекти на предметот на овој труд: образованието во функција на подготовка на професионален кадар, бизнис секторот и образованието, улога и значење на професионалната практика во формирањето на профилот (од училште до кариера) и менторството за професионална студентска практика.

За согледување на состојбите на македонската практика извршено е емпириско истражување на примерок од тринаесет високообразовни организации и сто и триесет нивни партнерски организации, односно организации во кои се спроведува професионална практика на студентите. Во овие две категориии на единици на примерокот се испитани ставовите, мислењата и искуствата на следниве

категории: студенти, ментори, координатори, професори, топ менаџери, менаџери и продекани за настава.

Вкупните теоретски проучувања и сознанијата од емпириското истражување се синтетизирани во предлог модел за професионална студенска практика и низа од заклучни сознанија кои претставуваат предлог решенија кон Министерството за образование и високообразовните организации за надминување на сегашната состојба во таа насока.

Клучни зборови: професионална практика, моделирање, менторство, координатор, високообразовна институција и пазар на трудот.

ABSTRACT

In a world that is constantly changing, human resources and their ability to cope with the tasks and challenges that occur is crucial to the labor market. Higher education organizations can`t be fully prepared for the future and changes that occur, but may invest in study skills, dealing with a new type of tasks and develop new skills.

Education and labor market are part of the most important areas in a country. Perceived reality that exists between noncompliance. Professional practice study will help to overcome many of these problems. Therefore, the subject of this paper is general survey of the situation in practice the implementation of professional practice and study the role of higher education organizations have to increase its effects.

In the theoretical part of the paper studied and shown the following aspects of the subject of this paper: education in function of preparing professionals, business and education, role and importance of professional practice in the formation of the profile (from school to career) and mentoring for student professional practice.

For analysis of the situation of the Macedonian practice empirical research is conducted on a sample of thirteen higher education organizations and one hundred and thirty their partner - organizations or organizations that conduct professional practice of students. In these two categories of units of the sample are examined attitudes, opinions and experiences of the following categories: students, mentors, coordinators, teachers, top executives, managers and Deans for teaching practice.

The total theoretical studies and findings from empirical research are synthesized in the proposed model for professional practice and study a series of conclusive findings which are proposed solutions to the Ministry of Education and higher education organizations to overcome the current situation in that direction.

Key words: professional practice, modeling, mentoring, coordinator, institution of higher education and labor market.